

מטיילים ונזהרים באש

בשנה שעברה נשרפו דונמים רבים בתוך אתרי הרשות - בשמורות טבע ובגנים לאומיים. הנזק הנראה לעין הוא הצבע השחור וגדמי העצים, אבל יש גם נזק סמוי, בדמות אלפי בעלי החיים שלא הספיקו להימלט מן האש ונשרפו חיים. הם וכל אשר להם - כולל ביצי עופות נדירים. הנזקים המצטברים שנגרמים לטבע כתוצאה משרפות הם עצומים, ואם היינו מכמתים אותם בכסף הרי שמדובר בעשרות ואולי במאות מיליוני שקלים בשנה.

אנו נמצאים בפתחו של הקיץ הישראלי, שהוא חם ויבש. בתנאים אלו רב הסיכון להתלקחות אש בטבע המסכנות אותנו ואת הסביבה. אנו כבר יודעים שבישראל מעטות השרפות שפורצות בצורה טבעית. רובן נגרמות מרשלנות או מזדון. מהגורמים העיקריים לשרפות הוא ירי באש חיה או פיצוץ תחמושת, ואנו עדים לאירועי שרפה רבים המתרחשים מדי שנה בשטחי אימונים של הצבא. שטחי אימונים רבים הם גם שמורות טבע או סמוכים לשמורות טבע, והם מכילים ערכי טבע מוגנים רבים. משום כך עולים באש מדי שנה שטחים ערכיים רבים ובהיקף עצום. כדי למנוע שרפות בשטחים אלו ולהקטין את הנזק שהן מסבות הגענו לאחרונה להבנות עם מפקדת זרוע היבשה (מז"י) בצה"ל ועם רשות הכבאות הארצית, שיאפשרו מניעת שרפות טובה יותר בשטחים האמורים וכמובן כיבוי מהיר במידת הצורך על ידי צוותי כוננות שיעמדו לטובת היחידות המתאמנות. נוסף על כך, הגענו להסדר רבי-שנתי עם נציב הכבאות בנושאים ממשקיים שונים שעיקרם מניעת שרפות באמצעות קווי חיץ, טיפול מיטבי באתרים קולטי קהל והיערכות משולבת לכיבוי שרפות בשטחים הפתוחים. טייסת הכיבוי שהוקמה בעקבות השרפה בכרמל עובדת אצלנו שעות רבות ושינתה לחלוטין את האפשרויות העומדות לרשותנו לכיבוי שרפה.

שרפות רבות בשטחים טבעיים מתרחשות גם עקב רשלנות של מטיילים. הרשות יצאה במערך הסברה עצמאי ומשולב עם רשות הכיבוי הארצית ולכן יש להקפיד לא להשאיר בשטח אשפה דליקה ולהדליק אש רק במתחמים ובמתקנים המיועדים לכך.

בשרפות שנגרמות בזדון, על רקע לאומני, אנחנו נלחמים בעזרת מודיעין ונשמח לכל בדל מידע.

חופים בטוחים

עונת הרחצה החלה ובקרוב נגיע לביילי בחופי הים בחודשים החמים. ישראל התברכה בחופים חוליים יפהפיים, ועד לפני כמה עשורים הקנה הביילי בחופים שלוה ושקט לנופשים. ואולם, התופעה ההולכת וגדלה של נהגים שנוסעים ברכבי השטח שלהם על החופים, לעתים בפראות, הפרה את השלווה בחופים ואף סיכנה את הנופשים האחרים. כלי הרכב שנסעו בכל מקום על החוף אף רמסו צמחים והסבו נזק רב לחיות הבר ולפני השטח. כדי להרחיק את רכבי השטח מהחופים חוקק החוק לאיסור נסיעת כלי רכב בחוף, ואנו ברשות התחלנו לאכוף חוק זה לפני כמה שנים באמצעות יחידת פקחים מיוחדת שהקמנו בשם "חופמי". פקחיה עובדים ללא לאות, הן בהסברה והן באכיפה, להרחקת כלי רכב מהחופים. לשמחתי, עבודת הפיקוח המאומצת, ששילבה כוחות של מחוזות הרשות, של משטרת ישראל ושל משרד המשפטים, הביאה לתוצאה הרצויה וכמות כלי הרכב הנוסעים בחופים קטנה באופן ניכר. לאחרונה אף עבר תיקון חדש לחוק זה המתיר לתפוס כלי רכב שנסעו על החופים ל-30 יום. בקרוב נתחיל לאכוף את התיקון ואני מאמין שבעקבות כך תיפסק כמעט לחלוטין הנסיעה על החופים והשטח יוכל להשתקם.

גיליון זה שאנו מגישים לכם מתמקד בשמירה על הים התיכון ועל חופיו, לרגל "שבוע אדם וים" שנקיים בתאריכים 3-11 ביוני. אני מזמין אתכם להשתתף בפעילויות ולקחת חלק במיזם "2 דקות לים". פרטים בגיליון ובאתר האינטרנט.

שיהיה לכולנו קיץ מהנה ובטוח ולהתראות בשבילים!

שאול גולדשטיין,

מנכ"ל רשות הטבע והגנים